

# Opowiedziane

<https://opowiedziane.ipn.gov.pl/ahm/wspomnienia/41577,Klimek-Teresa-Maria.html>  
2024-05-05, 05:01

Aby zobaczyć odtwarzać, włącz  
JavaScript

Aby zobaczyć odtwarzać, włącz  
JavaScript

Aby zobaczyć odtwarzać, włącz  
JavaScript

Aby zobaczyć odtwarzać, włącz  
JavaScript

Aby zobaczyć odtwarzać, włącz  
JavaScript

Pliki do pobrania

[N0081\\_Teresa\\_Maria\\_Klimek\\_transkrypcja\\_nagrania\\_część\\_1.pdf](#), 436.73 KB, 13.10.2023

[N0081\\_Teresa\\_Maria\\_Klimek\\_transkrypcja\\_nagrania\\_część\\_2.pdf](#), 451.88 KB, 13.10.2023

[N0081\\_Teresa\\_Maria\\_Klimek\\_transkrypcja\\_nagrania\\_część\\_3.pdf](#), 359.29 KB, 13.10.2023

[N0081\\_Teresa\\_Maria\\_Klimek\\_transkrypcja\\_nagrania\\_część\\_4.pdf](#), 440.2 KB, 13.10.2023

[N0081\\_Teresa\\_Maria\\_Klimek\\_transkrypcja\\_nagrania\\_część\\_5.pdf](#), 426.3 KB, 13.10.2023

Świadek historii

## Teresa Maria Klimek

Sygnatura

N0081

W relacji między innymi

Nauczycielka, opozycjonistka PRL, działaczka KIK i NSZZ  
„Solidarność”.

Jest początek stycznia 1982 r., stan wojenny w Polsce, osadzona od trzech tygodni w areszcie w Poznaniu Teresa Klimek powoli traci nadzieję na wyjście na wolność. 9 stycznia wieczorem nagle alarm, strażnicy wydają zamkniętym kobietom zabrane wcześniej w depozyt rzeczy osobiste i dają na drogę suchy prowiant: słoninę, chleb i cebulę. Nazajutrz pobudka – kobiety są pędzone na dziedziniec, skąd trafiają do samochodów ciężarowych przystosowanych do przewozu więźniów. Pojazdy kierują się na wschód i w głowie Teresy Klimek kołacze tylko

jedna myśl: "na Sybir nas chyba wiozą, na Sybir". W Grudniadzu na posterunku MO krótka przerwa, a kobiety do toalety muszą przechodzić przez szpaler zomowców. „Na szczęście nie ma ścieżki zdrowia” – szepcze współtowarzyszkom Teresa. Dalsza podróż odbywa się już w zapadających szybko ciemnościach. Gdzieś za Olsztynem, nagle trach! Wypadek! Więźniarka przewożąca Teresę wpada w poślizg i przewraca się na bok, akurat ten od strony drzwi. Poobijani ludzie gniotą się nawzajem, krzyczą, nie mogą wyjść, wszędzie ciemno. Po jakimś czasie zomowcom udaje się odkręcić jedno okienko i tym sposobem kobiety wydostają się z pojazdu w śnieg. W końcu zaczynają podjeżdżać zaalarmowane gaziki milicyjne i po kilka, kilkanaście osób zabierają ludzi do najbliższego posterunku. W ostatniej grupie zostają trzy aresztowane kobiety i pilnujący je strażnicy z ZOMO. Zomowcy psychicznie nie wytrzymują całej tej sytuacji. Rzucają w śnieg swoją broń i krzyczą: „mamy dosyć tej wojny. Mamy dosyć tego wszystkiego”. Następuje chwila konsternacji... Teresa słusznie rozumuje, że przecież ktoś pomyśli, że to one rozbroiły tych strażników, że to one zabrały im broń. Tłumaczy młodym zomowcom, że tak nie można: „panowie, niech panowie pozbierają to wszystko, bo przyjedzie wasz dowódca i zobaczy co wy robicie...”. Perswazje odnoszą skutek, zomowcy uspakajają się i wyciągają ze śniegu swoje karabiny. A wkrótce więźniarki ruszają dalej, aż do obozu odosobnienia w Gołdapi, niecały kilometr od granicy z ZSRR, Teresa Klimek ze wstrząśnieniem mózgu i kratą odbitą na twarzy od uderzenia podczas wypadku...

## Data urodzenia

11.10.1929 r.

## Data nagrania

18-19.09.2007 r.

## Miejsce nagrania

dom świadka, Gorzów Wielkopolski, Polska

## Realizacja

Biuro Edukacji Narodowej

Temat

[Edukacja](#), [opozycja PRL](#), [prasa](#), [radio](#), [represje PRL](#),  
[Sierpień 1980](#), [Solidarność](#), [stan wojenny](#)

Język

Polski

## Biogram świadka



TERESA MARIA KLIMEK

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)